

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO ŠRDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE.

NAROCNINA v Zedinjenih državah: za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Jugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor..... Frank Zaitz
Business Manager..... Charles Pogorelec
Asst. Editor and Asst. Business Manager..... Joseph Drasler

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2864.

Histerija nacionalizma

Pred četrto stoletjem se je v naši deželi skozi nekaj let tole razpoložilo.

Denunciranje je postalno patriotična čednost. Milijone ljudi jo je izrabljalo drug proti drugemu v maščevalne namene.

Navduševanje za zvezdnato zastavo ni poznalo meja. Neketi imigranti, neverodno za običaje, so bili oklofutani, ker se niso dovolj hitro odkrili.

V glediščih in na shodih je bilo vstajanja več kakor pri mašah.

Stotisoč patriotičnih ljudi se je ponudilo za "minutnike". Pazili so na svoje sosedes z gorečo sumnjo, da so to smrtni sovražniki naše republike. Udirali so v njihova stanovanja večinoma ponoči, jim vse prebrskali in razbili opremo.

Vrh tega so bili mučeni in poniževani s prisiljenim poljubljanjem zvezdnate zastave.

Nekateri so bili linčani.

V pretepih, ki so nastali vsled argumentiranja o vojni, je bil marsikdo nevarno pobit, nekateri pa umorjeni.

Krvci niso bili kaznovani. Sodniki so jih oprostili z opravičbo, da so se pobojni prenagliili vsled svojega navdušenega patriotskega v argumentiranju z nezvestimi elementi. Ako ne bi bili izizzivani od "sovražnikov", bi jih kri na bila zavrela.

Nekateri izmed osumljivih, denunciranih ljudi so izgubili državljanstvo. Marsikdo je bil najbrže krv, drugi le žrtve masne histerije, ki jih je vzela na piko.

Nastala je za nezaželjene tuje in druge krvice koncentrična kempa. Pravi agenti kajzerjeve Nemčije je niso bili deležni, nego razni prepanteži iz drugega ekstrem. Mnogo je bilo zaznamovanih za deportacijo.

Marsikak urad delavskih organizacij je bil razdejan. In to tudi uradi takih organizacij, ki so pomagale v smotru, ki ga je pouzdarjal Wilson: končati vojno z odpravo vzrokov za vojne!

Tisoče poštenih, tej republiki zvestih delavcev, je bilo odzoljenih samo zato, ker so bili rojeni v sovražni deželi. Mnoho družin je bilo v vojni histeriji uničenih gospodarsko in duševno. Marsikak Jimmie Higgins je bil javno napisan na črno listo. Njihovih otrok so se ogibali, kakor da so okuženi.

Eugene V. Debs je bil poslan v zapor radi prepričanja. Toda z njim so lepo ravnali. Navadni delavci, žrtve drhal, pa so trpeli. Kjerkoli se je zbirala množica, so pogostoma padale tudi pesti po "neločljivih". Nikogar ni bilo, ki jih bi branil.

V takih okoličinah je JSZ, oziroma njena slovenska in srbska sekacija, storila vse v svoji moči, da naše delavce varuje pred pastmi, pred drhaljo in pred neprevidnimi koraki.

Danes smo zopet v sličnih razmerah in pred enakimi nevarnostmi.

Kakor takrat je naša dolžnost tudi sedaj, da motrimo položaj kakričen je in delamo v duhu svojih načel v korist našega ljudstva v vsakem slučaju tako, kakor nam veleva vest in razum. Kdor bi danes silil v pustolovčine, ni prijatelj delavstva.

Obremenjeni Rdeči križ

Ameriški Rdeči križ je humanitarna ustanova. Njegovi ljudje apelirajo iz Evrope za pomoč. Kajti begunci je že milijone in njihovo trpljenje nepopisno. Redki so, ki pravijo, da bi tam ne smeli pomagati, dokler je tukaj dosti takih, ki so še neprekrbljeni. Rdeči križ je mednaroden in ameriški je še posebno pomagal povsed, kjer je bilo potrebno.

Ko naštane v Evropi mir, se pojavi kaos v vojnem gospodarstvu in z njim nova katastrofa, v kateri bodo trpeli ljudje, ki niso glasovali za vojno, je niso hoteli, nego se je bali kakor mitak. Toda dokler bodo take države, v katerih en sam človek lahko odloča o miru ali vojni, si narodi drugod ne morejo pomagati. Rdeči križ to upošteva in lajša ljudem gorje kjer je kolikor mu je to v danih razmerah mogoče.

Ali bo Hitler napadel Zed. države?

Hitler s svojo armado ne bo invadiral Zedinjenih držav, ne Kanade in ne Južne Amerike. Vsaj letos še ne, ne drugo leto še morda nikoli.

Toda hitlerizem (s tem mislimo razna fašistična gibanja) je že v Zed. državah in v vseh drugih republikah na tem kontinentu. Ako bodo gospodarski in politični pogoji zanj ugodni — in nikjer niti dokazov, da niso — tedaj se prav lahko primeri, da bo zmagal ne da bi mu bilo v ta namen treba poslati sem svojo armado, tudi če bi jo mogel.

Glavni hraničar hitlerizmu v naši republiki je brezposelnost in razne druge socialne hibe. Tudi oboroževanje, v kakrem smo sedaj, ni nikakršno jamstvo proti hitlerizmu (fašizmu), četudi smatramo, da smo ga proti njemu pospešili.

Zajamčenje ekonomike gotovosti onim, ki iščelo dela, prekrba starih in ohranitev civilnih svobodščin so glavna orodja v borbi proti hitlerizmu, ki se po tej deželi že nevarno razplača.

Ignorantni in ubogi bodo lagali in kradli, dokler jih bodo bogati in izobraženi učili v tem poslu. — Alexander.

Nemčija v stiski za obdelovanje kmetij

Jubiljeni piknik kluba

št. 27 JSZ in Zarje

Cleveland, Ohio. — V sezoni piknikov smo Eden izmed najpomembnejših bo v nedeljo 7. julija, takoj po zaključku XII. zboru JSZ. Vršil se bo na izletnih prostorjih federacije clevelandskih društav SNPJ. Priredi ga v proslavitev svoje 30-letnice klub št. 27 s sodelovanjem soc. pjevskega zboru Zarja. Govorniki bodo Kristan, Petronik, Janech, Zaitz in drugi.

Tudi plesno zabavo bomo imeli, na kateri bo igral Jančovičev orkester.

Ako bi hotel opisati, kaj vse je klub št. 27 storil v svojih treh desetletjih, bi vzel debele knjige. Imel je priveditev vseh vrst, sklicaval shode, aranžiral predavanja nominiranih kandidatov v politične urade in agitiral začne, obdržaval večerino za politično izobrazbo, računstvo in angleščino in pomagal ob enem stavkarjem kjerkoli in v vsaki drugi koristni.

V četrtek 4. julija se otvoril zbor JSZ v ozirom na protivno, protizavezniško resolucijo Ameriške socialistične stranke, o kateri prevladuje med nami mnenje, da je neologična in skrajno zgrešena?

V petek 5. julija bo javni ljudi shod v isti dvorani, na katerem bo med drugimi govoril Frank Zaitz, urednik Proletarca.

Po skončenem shodu bo ples in prosta zabava. Vstopnina prosta.

V soboto 6. julija ob 8. zvečer bo banket v počast udeležencem zboru. Govornik bo Etbin Kristan in drugi. Vstopnina je 75c. V predpredaji imajo vstopnice članji in članice vseh treh klubov. Kdor vstopnine ne bo zmogel, sme priti poslušati govornike vseeno.

Naj še omenim, da prireditev Naprej št. 5 SNPJ piknik v nedeljo 30. junija na istih prostorih. — K.

Srbi obhajajo 35-letnico

Chicago, Ill. — Srbi v tej in v naslednjih naseljih prirede svoje skupne slavlje, "Vidovan", v soboto 22. julija v Pilson parku, 3049 W. 26th St. Prične se popoldne. Na to prireditve pride tudi razni diplomatski zastopniki Jugoslavije in svečeniki srbske pravoslavne cerkve. Vstopnina je 25 centov.

V Milwaukeeju bomo pod novim županom dobili "new day" pod pogojem seveda, če bo fant le majhen delec obljubil izvršiti.

Boj, nove industrije bodo trumoma "mufale" v Milwaukee — zastava, ki po ukazu Zeidlerja vsak dan vihra nad mestno hišo jih že pozdravlja — in stare bodo obravnavane dan in noč v petek in svetek.

Dobri časi nas čakajo in mnogi smo že v skrbih, kako bomo hodili v nedeljo v cerkev in pa na bingo, če bomo v tovarnah tako "bizi".

Da, prijatelji, neumnost in lahkovostenost ne pozna meja, in proti njima se še bogovi zmanj borijo . . .

France Puncer.

Obetanje dobre žetve

Agrikulturni oddelek zvezne vlade ceni, da bo znašal letoski pridelek pšenice v Zed. državah 489 milijonov bušljiev.

PADEC FRANCIE ČUDEŽ SEDANJE VOJNE

(Nadaljevanje s 1. strani.)

kateri "kolumnisti" v Ameriki zelo norčevali. Sedaj, če hočejo položaj pravilno razumeti, lahko uvidijo, da so bili zelo zelo v zmoti. Ko je baje tudi Roosevelt dejal da je meja Zed. držav ob Reni, so se nad njim torijili in pacifisti silovito zgrajali. A danes — kaj je posledica? Meja ob Reni je izgubljena.

In ker je izgubljena, je našatala tu histerija med militarnimi, pacifisti in končno med vsem prebivalstvom. Kongres je določil milijarde za oboroževanje, vso državo bomo reorganizirali v vojne namene, davki paraščajo in nič še ne vemo, kaj še vse hujšega pride.

Torej je bila meja vendarske ob Reni! Ni izgubila samo Francija, tudi mi bomo za njen poraz ogromno plačali in se ob enem pripravljali na spoprijem, v katerem lahko prav takoj propademo, kajk je padla

francoska republika in se ruši imperijski Velike Britanije.

Mi smo sicer lahko proti vojni, ali tudi proti oboroževanju in lahko predlagamo dobre načrte za rešitev sveta v mirovno uredbi. Ampak če odločujejo le sila, nas ne bodo poslušali. Saj so padale dežele druga za drugo baš zato, ker so verovale v mir in so bile k večjemu pravljivju le na "obrambo".

Nauč delavstvu Ves sedanji položaj je tak, da ne razglaša samo pomor kapitalističnih vlad v njihovih odnosih s totalitarnimi režimi, nego je tudi mednarodnemu delavstvu v razdelitvi, da pomenuj pacifizem le to: "ako te udari sovražnik na eno lico, nastavi mu še drugega." S tem sredstvom nikoli ne zmagajo.

Torej je bila meja vendarske ob Reni! Ni izgubila samo Francija, tudi mi bomo za njen poraz ogromno plačali in se ob enem pripravljali na spoprijem, v katerem lahko prav takoj propademo, kajk je padla

Hitlerizem piruje in padel bo, kadar napoči njegov dan in bo svet pripravljen obračunati z njim.

PISMO IZ CLEVELANDNA

Piše IVAN JONTEZ

prijateljsko sodelovanje s stranki tudi v slučaju predlagane reorganizacije JSZ. Toda pred kratkim sem dobil iz strankinega glavnega kompanjskega urada okrožnico, ki je oglašala "mirovno mobilizacijo" dne 7. junija v Washingtonu pod paro.

Nobene pomoči zaveznikom! In moje upanje je splavljeno po vodi. Jaz namreč ne morem biti slep in gluhi za stradalo tragedijo v Evropi, ki jo hujša nemško-italijanski fašistični nestvor spremeni v eno samo ogromno suženjsko taborišče! Če bi nas ločilo samo vprašanje, kakšna pomoč bi bila najbolj priporočljiva, bi človek se lahko upal na sporazum; toda trdno vztajanje pri slepi izolacijski in protizavezniški politički ustvarja med nami ne premostljiv prepad.

Sicer sem pa v vsakem slučaju za predlagano reorganizacijo JSZ, z dodatkom, da socialistična stranka ne more pričakovati sodelovanja od strani reorganizirane JSZ, dokler ne spremeni svojega sedanjega protizavezniškega stališča.

Seja kluba št. 49 je razpravljala tudi glede znižanja članarine za člane JSZ. V tem ozirom je prevladovalo mnenje, da bi bilo nemara najbolje, ako bi ostala staro članarinu, zato bi pa člani avtomatično dobivali Proletarca. Ta nasvet se mi ne vidi napaken. Vprašanje je le, ali bi to ne zahtevalo višje članarine od brezposelnih članov, ki sedaj plačujejo samo 5c?

Naš konvenčni odbor je urejil vse potrebitno glede konvenčnih prireditv. Drugi dan zbor, v petek 5. julija zvečer se bo vrnila plesna zabava s pevskim programom v auditoriju Slovenskega delavskega doma, v soboto pa istotan banket. Za ples in petek zvečer bo igrala godba bratov Krištof, v soboto pa Vadnalova godba. Vstopnina na zabavo v petek bo prosta, na banket pa 75 centov. Vstopnice dobite pri članih clevelandskih klubov, v Collinwoodu pa jih dobite tudi v Durtnovi trgovini.

V nedeljo dne 7. julija bo na klub št. 27 praznoval svojo tridesetletnico s piknikom na izletniških prostorih federacije SNPJ.

Enakopravnost je zadnje večkrat opozorila na zavito pisanje Napreja, ki vztraja, da je borba zavezniških ljudstev proti Hitlerju "imperialistična borba", ki ne zaslubi naše opore, ter posvarila naše ljudi, da ne nasledimo krivim predrom, ako jim ni do slabih posledic. Taka opozorila so potrebna — s pristavkom, da je treba imenovati volka v ovjem kožuhu z njegovim pravim imenom, da ni ničesar o njem v dvomu.

Ameriška Domovina nas je predzadnji teden izredno pre (Nadaljevanje na 3. strani.)

Tole mi ne gre v glavo?

Katoličke organizacije v Ameriki so pod Coughlinovim vplivom in pod političnim ostalih irskih, nemških in italijanskih svečenikov poplavljale predstavnika Rooseveltta z zahtevo, da naj prepreči propagando zaveznikov v tej deželi ter jo ubrani pred vojno. Ameriško domovino nas je posvetni papež I. Mussolini, ki je posvetni papež Italije?

PREKO ATLANTIKA PO 31. LETIH

FRANK ZAITZ

(Nadaljevanje.)

Se en večer sva imela na razpolago. Domenila sva se, da ga jaz prebijem pri svojih na Barju, ona pa pri njeni materi na Rodici. Prišel sem domov, ko so že vši spali. Vstal sem zgodaj, kajti veliko obiskov je še treba opraviti po mestu.

Mati je bila že na dvorišču. Matonički je — kakor leta za leto vsako jutro ob 5. Nad sedemdeset let ima že na križu. "Torej gresta," je rekla. Mati in jaz sva se spomnila, kako sva se postavljala pred 31. leti in kako vse drugače je bilo takrat. Objela me je in zaplakala. Zraven je bila sestra vdova in tudi jokala.

Ko se je mati umrla, mi je dala dve mali škatlici — eno zame, drugo za ženo. "Vem, da ne verjamem v to," je rekla, "a je edino, na kar sem se močila domisliti." Najbrže je stvar kupila na Brezjah.

Uzrl sem na vrtu ne daleč stran očeta. Prišel je zraven, me tudi objel, nato sedel na klop in mi segel v roke. "Zvezher bi prišel na kolodvor, pa bom truden," je rekla. "Toliko je dela, ne vem, kako bom vse zmogel." Blizu osmedeset let mu je, pa se zmemorovor o delu.

"Vsi drugi vaju bomo spremlili na vlak," je dejala mati, "leata ostane doma."

"Samo pod enim pogojem smete na potovanje," sem rekel materi, "in ta je, ako ne boste jokali."

Oblijubila je.

Se enkrat sem segel v roke očetu. Nato je odšel po svojih posilih, jaz pa se še enkrat poslovil od sestrinjih otrok in odšel po Jurčkovi poti proti mestu.

Mati me je nekaj časa spremljala in mi pravila iz svojih spominov. Težki so njeni spomini in ni ji prijetno misliti.

"Da le ne bi bilo vojne," je vzdihnila.

Dan je bil kristalno čist. Na Krim se je videlo kot da je zraven. Rákovnik z Golovcem v nizini, tam Rudnik, Kamniške planine na oni strani, Smarna gora, vse to sva ogledovala — jaz menda bolj nego ona.

Prišla sva do malega mostu, kjer me je ustavila. "Se spominiš, ko sem te tu pred 31. leti

vidva pa sta, kakor da vaju vester nosi."

Iz debla so postali plohi in Miha jih je zlagal na kupe.

"Kako je bilo doma?" me je vprašala Angela.

"Nu, tako, saj veš!" In sem ji dal škatlico. "Moja mati ti jo je spoklonila."

"Prtljago sem skoro že vso urešila, a ti imaš cele kupe papirjev in knjig. Zberi, kar misliš vzeti s seboj."

Mnoga opravka je bilo s tem. Cas je prihajal, mlinar Francelj je še bolj pel in pil vino. Miha je nehal žagati. Angelina mama je brzela od enega opravka do drugega, da je ne bi nicesar skrbelo, skajti na vsak način naju želi spremeti v Ljubljano.

"Pojdite z nama rajše nazaj v Ameriko," sem se deloma šalil in misliš zares.

"Najbrže ne več. Saj bi se kaj pomenili, pa sta taka. Niti enega dneva nismo imeli skušaj."

"Kako da ne! Mnogo!"

"Nu, je že res. Ampak vedno so bili poleg tudi drugi pa ni bilo za domače pomenke nobene priležnosti."

Miha je nama pomagal znositi prtljago na postajo v Groblihah in jo zložil v vagon. Konduktor ki je Angelo in mene poznal že nekaj tednov, je dejal njeni materi: "S kamniškim se torej ne bosta več vozila..."

Zobljalo se je in nastala je ploha, ko smo se pripeljali v Ljubljano. Vslužni postreški so nama odnesli kovčega in pakete papirjev ter knjig v kolodvorsko spravljalnico, mi pa smo šli po mestu. Uradnica francoske parobrodne družbe je nama zagotovila, da je vse urejeno. Tudi na policiji naju je odjavila. Morda ne bi bilo potrebno, a je varnejše, kakor pa imeti sitnosti na meji. Tudi družbo je nama dobila. Dva fanti in sestra, ki se vsled strahu pred vojno vračajo v Ameriko. Rojeni so bili v New Yorku. Starši imajo sedaj gostilno v Sloveniji. Mislimi so tudi otroki imeti stalno doma, a fanta sta mlaada, morala bi v armado in če bo vojna — saj veste kako je. Zato se vracata v sestra z njima. Silovito truda so imeli, predno so dobili dovoljenje. Če potrebno, pomagajta jima, ako bodo zapreke na meji. Sicer so brihtni in se nič ne boje.

"Dugi" je veselo zalajal, ko me je užrl. V mlinu je pel mlinar Francelj, na drugi strani pa je pela žaga. Angelin brat Miha, visok in močan, je debla k žagi igraje premikal.

"Torej gresta," je zaklical konduktor.

Izstopil sem. Dve minuti hoča proti Mlinšči je dom Angevine mame.

"Dugi" je veselo zalajal, ko me je užrl. V mlinu je pel mlinar Francelj, na drugi strani pa je pela žaga. Angelin brat Miha, visok in močan, je debla k žagi igraje premikal.

"Torej gresta," je rekla Miha. "Nič časa nista imela začame."

"Tudi moj brat mi tako očita. Ne moreš biti vedno z enim."

"Saj tudi drugi pridejo iz Amerike in se drže domačih,

• • •

Peljem se zadnji proti Domžalam. Vlak ropota, proga je slaba a krajina na obeh straneh kakor na najlepših razglednicah.

"Groblje!" je zaklical konduktor.

Izstopil sem. Dve minuti hoča proti Mlinšči je dom Angevine mame.

"Dugi" je veselo zalajal, ko me je užrl. V mlinu je pel mlinar Francelj, na drugi strani pa je pela žaga. Angelin brat Miha, visok in močan, je debla k žagi igraje premikal.

"Torej gresta," je rekla Miha. "Nič časa nista imela začame."

"Tudi moj brat mi tako očita. Ne moreš biti vedno z enim."

"Saj tudi drugi pridejo iz Amerike in se drže domačih,

• • •

Angela, njeni mati in jaz smo sedeli v starinski gostilni blizu franciškanske cerkve in večinoma močali. Veliko obokano sobo je razsvetljevala mala električna žarnica, pod katero je natakarica brala romanc.

"Čas je iti proti kolodvoru."

Brat nas je prvi užrl. "Po vsem mestu vas iščemo. Ali tudi na poslovitveni večer nimata časa za nas?" me je karal.

Po peronu, v čakalnicu in na pločniku je bilo veliko ljudi, kajti osebni promet na ljubljanski glavni postaji je velik.

"Posedimo se v kolodvorski restavraciji," je predlagal brat. Ljudje so se drenjali sem in tja, mi pa smo sedeli pri mizi ne da bi mogli najti kaj primerenega za pomenek. Pet minut smo tako sedeli in rekli kaj besedo tijavendar, pa se mi je zdelo kakor da izgubljamo ure.

"Moram urediti zaradi prtljage in dobiti postreško, sem pojasnil ženi in odšel k izhodu.

"Ni dovoljeno, ni dovoljeno," je rekla strogi policaj, ki je stražil pri pragu.

Pristopil je k njemu drugi. Skusal sem mu dopovedati, da imam na peronu opravek s prtljago, kajti mednarodni vlak, ki vozi v Pariz, ho vsak čas tu.

Postal je vlijudnejši. "Torej ste tujec?"

Pustil me je korak od praga. "Čemu toliko policajev na peronu?"

Po progri je pridirjal vlak ne da bi se vstavil. Lokomotiva in parne vagonove.

Kmalu za njim drugi. "To je dvorni vlak," je reklo stražnik.

"Njeno veličanstvo kraljica Marija, kralj Peter in njegova brata Andrej in Tomislav se vratajo iz Bleida v Beograd."

(Dalje prihodnji.)

vidva pa sta, kakor da vaju vester nosi."

Iz debla so postali plohi in Miha jih je zlagal na kupe.

"Kako je bilo doma?" me je vprašala Angela.

"Nu, tako, saj veš!" In sem ji dal škatlico. "Moja mati ti jo je spoklonila."

"Prtljago sem skoro že vso urešila, a ti imaš cele kupe papirjev in knjig. Zberi, kar misliš vzeti s seboj."

Mnoga opravka je bilo s tem.

Cas je prihajal, mlinar Francelj je še bolj pel in pil vino.

Miha je nehal žagati. Angelina mama je brzela od enega opravka do drugega, da je ne bi nicesar skrbelo, skajti na vsak način naju želi spremeti v Ljubljano.

"Pojdite z nama rajše nazaj v Ameriko," sem se deloma šalil in misliš zares.

"Najbrže ne več. Saj bi se kaj pomenili, pa sta taka. Niti enega dneva nismo imeli skušaj."

"Kako da ne! Mnogo!"

"Nu, je že res. Ampak vedno so bili poleg tudi drugi pa ni bilo za domače pomenke nobene priležnosti."

Miha je nama pomagal znositi prtljago na postajo v Groblihah in jo zložil v vagon. Konduktor ki je Angelo in mene poznal že nekaj tednov, je dejal njeni materi: "S kamniškim se torej ne bosta več vozila..."

Zobljalo se je in nastala je ploha, ko smo se pripeljali v Ljubljano.

Vslužni postreški so nama odnesli kovčega in pakete papirjev ter knjig v kolodvorsko spravljalnico, mi pa smo šli po mestu. Uradnica francoske parobrodne družbe je nama zagotovila, da je vse urejeno. Tudi na policiji naju je odjavila. Morda ne bi bilo potrebno, a je varnejše, kakor pa imeti sitnosti na meji. Tudi družbo je nama dobila. Dva fanti in sestra, ki se vsled strahu pred vojno vračajo v Ameriko. Rojeni so bili v New Yorku. Starši imajo sedaj gostilno v Sloveniji. Mislimi so tudi otroki imeti stalno doma, a fanta sta mlaada, morala bi v armado in če bo vojna — saj veste kako je. Zato se vracata v sestra z njima. Silovito truda so imeli, predno so dobili dovoljenje. Če potrebno, pomagajta jima, ako bodo zapreke na meji. Sicer so brihtni in se nič ne boje.

"Dugi" je veselo zalajal, ko me je užrl. V mlinu je pel mlinar Francelj, na drugi strani pa je pela žaga. Angelin brat Miha, visok in močan, je debla k žagi igraje premikal.

"Torej gresta," je rekla Miha. "Nič časa nista imela začame."

"Tudi moj brat mi tako očita. Ne moreš biti vedno z enim."

"Saj tudi drugi pridejo iz Amerike in se drže domačih,

• • •

Peljem se zadnji proti Domžalam. Vlak ropota, proga je slaba a krajina na obeh straneh kakor na najlepših razglednicah.

"Groblje!" je zaklical konduktor.

Izstopil sem. Dve minuti hoča proti Mlinšči je dom Angevine mame.

"Dugi" je veselo zalajal, ko me je užrl. V mlinu je pel mlinar Francelj, na drugi strani pa je pela žaga. Angelin brat Miha, visok in močan, je debla k žagi igraje premikal.

"Torej gresta," je rekla Miha. "Nič časa nista imela začame."

"Tudi moj brat mi tako očita. Ne moreš biti vedno z enim."

"Saj tudi drugi pridejo iz Amerike in se drže domačih,

• • •

Peljem se zadnji proti Domžalam. Vlak ropota, proga je slaba a krajina na obeh straneh kakor na najlepših razglednicah.

"Groblje!" je zaklical konduktor.

Izstopil sem. Dve minuti hoča proti Mlinšči je dom Angevine mame.

"Dugi" je veselo zalajal, ko me je užrl. V mlinu je pel mlinar Francelj, na drugi strani pa je pela žaga. Angelin brat Miha, visok in močan, je debla k žagi igraje premikal.

"Torej gresta," je rekla Miha. "Nič časa nista imela začame."

"Tudi moj brat mi tako očita. Ne moreš biti vedno z enim."

"Saj tudi drugi pridejo iz Amerike in se drže domačih,

• • •

Peljem se zadnji proti Domžalam. Vlak ropota, proga je slaba a krajina na obeh straneh kakor na najlepših razglednicah.

"Groblje!" je zaklical konduktor.

Izstopil sem. Dve minuti hoča proti Mlinšči je dom Angevine mame.

"Dugi" je veselo zalajal, ko me je užrl. V mlinu je pel mlinar Francelj, na drugi strani pa je pela žaga. Angelin brat Miha, visok in močan, je debla k žagi igraje premikal.

"Torej gresta," je rekla Miha. "Nič časa nista imela začame."

"Tudi moj brat mi tako očita. Ne moreš biti vedno z enim."

"Saj tudi drugi pridejo iz Amerike in se drže domačih,

• • •

Peljem se zadnji proti Domžalam. Vlak ropota, proga je slaba a krajina na obeh straneh kakor na najlepših razglednicah.

"Groblje!" je zaklical konduktor.

Izstopil sem. Dve minuti hoča proti Mlinšči je dom Angevine mame.

"Dugi" je veselo zalajal, ko me je užrl. V mlinu je pel mlinar Francelj, na drugi strani pa je pela žaga. Angelin brat Miha, visok in močan, je debla k žagi igraje premikal.

"Torej gresta," je rekla Miha. "Nič č

Seznam članov XII. zбора JSZ in Prosvetne matice

Dvanajsti redni zbor Jugoslovanske socialistične zveze in Prosvetne matice se bo vršil dne 4., 5. in 6. julija v Clevelandu v Slovenskem delavskem domu, 1535 Waterlo Rd. (Collinwood).

Seznam delegatov je sledeči:

Klubi J. S. Z.

- Chicago, Ill. — Filip Godina in Kristina Turpin.
- Oglesby, Ill. — Anton Udovich.
- Conemaugh, Pa. — Andrew Vidrich, namestnik Frank Podboy.
- Bridgeport, O. — Joseph Snay, namestnik John Vitez.
- Arma, Kans. — Anton Shular.
- Cleveland, O. — Andrew Turkman, namestica Josephine Turk.
- Cleveland, O. — Joseph Lever.
- Milwaukee, Wis. — Kristina Podjavoršek.
- Waukegan, Ill. — Jacob Meseč.
- Cleveland, O. — Andrew Božič, namestnik Ivan Jontez.
- Detroit, Mich. — Math Urbas, namestica Julia Menton.
- Canonsburg, Pa. — John Chasnik.
- Moon Run, Pa. — Jennie Jerala.
- West Allis, Wis. — Mary Musich.
- Girard, O. — Anton Nogode, namestnik John Bogataj.
- Pittsburgh, W. Va. — Lawrence Selak, namestnik Frank Pellon.

Konference JSZ in Prosvetne matice

- Zapadna Pennsylvania. — Jacob Ambrožič, namestnik Frank Augustin.
- Cleveland in okolica. — Louis Zorko.
- Illinois in Wisconsin. — Leonard Alpner.
- Vzhodni Ohio in zap. Va. — John Vitez, namestnik Louis Pavlinich.

Društva Prosvetne matice

- SNPJ, Chicago, Ill. — Frank Alesh.
- SNPJ, Cleveland, O. — Erazem Gorske, namestnik Louis Kocjan.
- SNPJ, Girard, O. — Frank Režek.
- SNPJ, Cleveland, O. — Ivan Jontez.
- SNPJ, Red Lodge, Mont. — Chas. Pogorelec, zastopnik.
- SNPJ, Herminie, Pa. — Anton Zornik.
- SNPJ, Moon Run, Pa. — Jennie Jerala.
- SNPJ, Chicago, Ill. — Angela Zaitz.

Westmorelandska. — Anton Zornik, Herminie in Mary Fradel, Latrobe, Pa.
Zapadna Pennsylvania: — John Terčelj, Strabane, Pa.
Severozahodni Ohio. — Maks Kotnik, Akron, namestnik Martin Klarich, Cuyahoga Falls, Ohio.

Kulturne in druge organizacije

Dramski dr. "Verovšek", Cleveland, O. — Anna Vadnal.
Dramski klub "Zora", Pueblo, Colo. — Robert Roblek.
Krožek št. 1 P. S., Cleveland, O. — Theresa Gorjanc.
Citalnica SDD, Cleveland, O. — Louis Elavar.
Soc. pevski zbor "Svoboda", Detroit, Mich. — Rudolf Potočnik, namestnik Anton Jurca.
Soc. pevski zbor "Zarja", Cleveland, O. — Sophie Pakiž.

Pleč delegatov so člani zborov referentov, katerih predmeti so navedeni v objavah spreda XII. rednega zboru. Ti poročevalci so:

Referenti

Ivan Molek, Chicago, Ill.
Frank Česen, Cleveland, O.
Joseph Jauch, Cleveland, O.
Math. Petrovich, Cleveland, O.
Ant. Jankovich, Cleveland, O.
Anton Shular, Arma, Kans.
Anton Zornik, Herminie, Pa.
Milan Medvešček, Cleveland, O.
John Rak, Johnstown, Pa.
Mary Durn, Cleveland, O.
Joseph A. Siskovich, Cleveland, Ohio.
Fred A. Vider, Chicago, Ill.
Anton Zaitz, Chicago, Ill.

Dalje so člani zborov odborniki eksekutivne JSZ in vseh drugih njenih odsekov kot:

Eksekutiva

Frank Alesh, Joško Ovčen, Donald J. Lotrich, Frank S. Tausch, Frank Zaitz.

NADZORNI ODSEK JSZ
Anton Garden in Justin Zajec.

NADZORNI ODBOR SLOV. SEKCije JSZ
Rok Božičnik, Vinko Ločniškar, Angela Zaitz.

ODSEK PROSVETNE MATICE
Louis Beniger, Joseph Drasler, Mary Ovčen, Chas. Pogorelec, tajnik.

To so imena članov prihodnjega rednega zboru JSZ in Prosvetne matice, katera so bila sporočena do 15. junija.

CHAS. POGORELEC, tajnik.

AGITATORJI NA DELU

Vse naročnine, ki jih pošilje začetniki in drugi agitatorji Proletarca, so šteče na bazi polletnih naročnin. Načrtni agitator, ki pošilje eno celotno, je zabeležen v tem sonču z dvema polletnima.

VI. IZKAZ.

Martin Judnich, Waukegan, Ill. — Mary Čamernik.
Anton Jankovich, Cleveland, O. — Anton Zornik, Herminie, Pa.
Mary Musich, West Allis, Wis. — Jessie Dagarin, Cleveland, O.
John Terčelj, Strabane, Pa.
Chas. Pogorelec, Chicago, Ill.
Joseph Mihelčič, E. Helena, Mont.
Anton Udovich, La Salle, Ill.
John Teran, Ely, Minn.
Bartol Yerant, W. Aliquippa, Pa.
John H. Krzišnik, Kemmerer, Wyo. — Mike Krutz, Willard, Wis.
Mary Mihelčič, Milwaukee, Wis.
Anton Shular, Arma, Kans.
Joseph Lever, Cleveland, O.
John Kosin, Girard, O.
Frank Stih, Sheboygan, Wis.
Joseph Ovča, Springfield, Ill.
Joe Oblak, Chicago, Ill.
Joseph Krmel, Burgettstown, Pa.
John Bogatay, Girard, O.
Jos. Drasler, Chicago, Ill.
Frank Zaitz, Chicago, Ill.
John Gallon, Orange, W. Va.
John Zornik, Detroit, Mich.

Skupaj v tem izkazu (4 tedne, od 18. maja do 15. junija) 147 naročnin. Projinji izkaz (4 tedne) 181 naročnin.

Koliko je tujcev?

V Zed. državah je po ne-

radnih cenitvah okrog tri in pol milijona takih priseljencev, ki

še niso državljeni in se jih

vseled tega označuje z "aliens".

SOCIALISTI V WISCONSINU PROTI STALIŠČU VEČINE SVOJE STRANKE

Milwaukee, Wis. — Dne 8. in 9. junija se je vršila tu konvencija socialistične stranke države Wisconsin. Prvi dan zborovanja je potekal mirno. Naslednji dan pa sta prišli na dnevnih red dve resoluciji. Razprava o njima je bila zelo "vroča".

Prva resolucija je določala, da se socialistična stranka uvršča v Farmarske-delavske progresivne federacije (in s tem in LaFalletto progresivne stranke) ter se spet udeležuje političnih bojev pod svojim imenom.

Večina je odločila da ostane po starem, to je, da ostanemo v omenjeni federaciji, ki deluje v LaFalletto progresivni stranki.

Manjšina je argumentirala, da bo socialistična stranka v Wisconsinu lahko postala zoper močna, ako gre v organizacijski v in volilni kampanjo pod svojim imenom. Ampak večina je smatrala, da socialistična stranka kot takta ni več privlačna, razen v Wisconsinu, torej naj se wisconsinški socialisti ravljajo tako, kakor jih je za njihov pokret najbolj uspešno.

Druža resolucija, ki je po-

večje razprtje in ob enem v strohovlado, namesto da bi si ohranili demokracijo in svobo- do. Razume se, da kameleonski komunisti radi igrajo vlogo takoj, kakor jo tudi zase vrše. Namreč po geslu: "Primite ga!"

Andrew Vidrich.

Nekaj o našem delovanju v Clevelandu

Cleveland, Ohio. — Kot sem že poročal v Prosveti, smo imeli v nedeljo 2. junija slavnostno otvoritev izletniških prostorov tukajšnje federacije SNPJ. Dan je bil po dolgem deževju lep in udeležba velika iz Clevelandu in tudi iz sosednjih naselbin. Ker je bilo pred datumom slavnostne otvoritve veskozi izredno slabo vreme, si odbor ni upal pripraviti dosti pikniških dobrin, zato je kmalu vsega zmanjkal.

Sedaj se z vsem pripravljamo na XII. redni zbor JSZ in Prosvetne matice, ki se prične v Slov. del. domu 4. julija. Pripravljalo delo se vrši pod pokroviteljstvom kluba št. 49 JSZ. Umevno, da pomagata tudi kluba 27 in 28 ter člani v elancijskih soci. Zarja. Sodelovanje so obljubili tudi vsi krožni progresivni Slovenki. Mi smo zadnjic, ko so imele prireditve, njeni pomagali v agitaciji. Vpri zorile so drama "Razvalina življenja", ki je bila zelo dobro predvajana. Tako si pomagamo drug drugemu.

V nedeljo 7. julija, takoj po zboru, bo imel na izletnem prostoru SNPJ slavje 30-letnice klub št. 27 JSZ. Sodelovala bo kajpak tudi soci. Zarja. Nihče naj ne pozabi na prireditve v času zboru in slavja v nedeljo 7. julija. Odbor se bo potrudil nuditi obilo zabave, dober spredel in fino posrežbo.

Deseta redna konvencija SSPZ, o kateri sem v Prosveti obširno poročal, je bila končana v enem tednu. Najvažnejša točka na njej je bila vprašanje združenja. Večina nas je upala, da bo združitveni sporazum gotovo dosezen že na konvenciji, pa se je po krivdi nekaterih tako čudno zmešalo, da sploh ne vemo kje smo v tem oziroma. Sicer imamo na novo predelan združitveno pogodbo, katera čaka rešitev, oziroma odobrenja od SNPJ in od JSKJ. V njej je par točk, ki izgledajo na prvi pogled nesprejemljive za eno ali drugo organizacijo, ampak jaz upam, da bo včasih njim združenje vendar dosezeno. Priporočljivo je, da v času razprave in sklepanja o združenju ohranimo vse, ki smo za stvar, razsodnost in hladno kri.

Deseta redna konvencija SSPZ, o kateri sem v Prosveti obširno poročal, je bila končana v enem tednu. Najvažnejša točka na njej je bila vprašanje združenja. Večina nas je upala, da bo združitveni sporazum gotovo dosezen že na konvenciji, pa se je po krivdi nekaterih tako čudno zmešalo, da sploh ne vemo kje smo v tem oziroma. Sicer imamo na novo predelan združitveno pogodbo, katera čaka rešitev, oziroma odobrenja od SNPJ in od JSKJ. V njej je par točk, ki izgledajo na prvi pogled nesprejemljive za eno ali drugo organizacijo, ampak jaz upam, da bo včasih njim združenje vendar dosezeno. Priporočljivo je, da v času razprave in sklepanja o združenju ohranimo vse, ki smo za stvar, razsodnost in hladno kri.

Deseta redna konvencija SSPZ, o kateri sem v Prosveti obširno poročal, je bila končana v enem tednu. Najvažnejša točka na njej je bila vprašanje združenja. Večina nas je upala, da bo združitveni sporazum gotovo dosezen že na konvenciji, pa se je po krivdi nekaterih tako čudno zmešalo, da sploh ne vemo kje smo v tem oziroma. Sicer imamo na novo predelan združitveno pogodbo, katera čaka rešitev, oziroma odobrenja od SNPJ in od JSKJ. V njej je par točk, ki izgledajo na prvi pogled nesprejemljive za eno ali drugo organizacijo, ampak jaz upam, da bo včasih njim združenje vendar dosezeno. Priporočljivo je, da v času razprave in sklepanja o združenju ohranimo vse, ki smo za stvar, razsodnost in hladno kri.

Deseta redna konvencija SSPZ, o kateri sem v Prosveti obširno poročal, je bila končana v enem tednu. Najvažnejša točka na njej je bila vprašanje združenja. Večina nas je upala, da bo združitveni sporazum gotovo dosezen že na konvenciji, pa se je po krivdi nekaterih tako čudno zmešalo, da sploh ne vemo kje smo v tem oziroma. Sicer imamo na novo predelan združitveno pogodbo, katera čaka rešitev, oziroma odobrenja od SNPJ in od JSKJ. V njej je par točk, ki izgledajo na prvi pogled nesprejemljive za eno ali drugo organizacijo, ampak jaz upam, da bo včasih njim združenje vendar dosezeno. Priporočljivo je, da v času razprave in sklepanja o združenju ohranimo vse, ki smo za stvar, razsodnost in hladno kri.

Deseta redna konvencija SSPZ, o kateri sem v Prosveti obširno poročal, je bila končana v enem tednu. Najvažnejša točka na njej je bila vprašanje združenja. Večina nas je upala, da bo združitveni sporazum gotovo dosezen že na konvenciji, pa se je po krivdi nekaterih tako čudno zmešalo, da sploh ne vemo kje smo v tem oziroma. Sicer imamo na novo predelan združitveno pogodbo, katera čaka rešitev, oziroma odobrenja od SNPJ in od JSKJ. V njej je par točk, ki izgledajo na prvi pogled nesprejemljive za eno ali drugo organizacijo, ampak jaz upam, da bo včasih njim združenje vendar dosezeno. Priporočljivo je, da v času razprave in sklepanja o združenju ohranimo vse, ki smo za stvar, razsodnost in hladno kri.

Deseta redna konvencija SSPZ, o kateri sem v Prosveti obširno poročal, je bila končana v enem tednu. Najvažnejša točka na njej je bila vprašanje združenja. Večina nas je upala, da bo združitveni sporazum gotovo dosezen že na konvenciji, pa se je po krivdi nekaterih tako čudno zmešalo, da sploh ne vemo kje smo v tem oziroma. Sicer imamo na novo predelan združitveno pogodbo, katera čaka rešitev, oziroma odobrenja od SNPJ in od JSKJ. V njej je par točk, ki izgledajo na prvi pogled nesprejemljive za eno ali drugo organizacijo, ampak jaz upam, da bo včasih njim združenje vendar dosezeno. Priporočljivo je, da v času razprave in sklepanja o združenju ohranimo vse, ki smo za stvar, razsodnost in hladno kri.

Deseta redna konvencija SSPZ, o kateri sem v Prosveti obširno poročal, je bila končana v enem tednu. Najvažnejša točka na njej je bila vprašanje združenja. Večina nas je upala, da bo združitveni sporazum gotovo dosezen že na konvenciji, pa se je po krivdi nekaterih tako čudno zmešalo, da sploh ne vemo kje smo v tem oziroma. Sicer imamo na novo predelan združitveno pogodbo, katera čaka rešitev, oziroma odobrenja od SNPJ in od JSKJ. V njej je par točk, ki izgledajo na prvi pogled nesprejemljive za eno ali drugo organizacijo, ampak jaz upam, da bo včasih njim združenje vendar dosezeno. Priporočljivo je, da v času razprave in sklepanja o združenju ohranimo vse, ki smo za stvar, razsodnost in hladno kri.

Deseta redna konvencija SSPZ, o kateri sem v Prosveti obširno poročal, je bila končana v enem tednu. Najvažnejša točka na njej je bila vprašanje združenja. Večina nas je upala, da bo združitveni sporazum gotovo dosezen že na konvenciji, pa se je po krivdi nekaterih tako čudno zmešalo, da sploh ne vemo kje smo v tem oziroma. Sicer imamo na novo predelan združitveno pogodbo, katera čaka rešitev, oziroma odobrenja od SNPJ in od JSKJ. V njej je par točk, ki izgledajo na prvi pogled nesprejemljive za eno ali drugo organizacijo, ampak jaz upam, da bo včasih njim združenje vendar dosezeno. Priporočljivo je, da v času razprave in sklepanja o združenju ohranimo vse, ki smo za stvar, razsodnost in hladno kri.

Deseta redna konvencija SSPZ, o kateri sem v Prosveti obširno poročal, je bila končana v enem tednu. Najvažnejša točka na njej je bila vprašanje združenja. Večina nas je upala, da bo združitveni sporazum gotovo dosezen že na konvenciji, pa se je po krivdi nekaterih tako čudno zmešalo, da sploh ne vemo kje smo v tem oziroma. Sicer imamo na novo predelan združitveno pogodbo, katera čaka rešitev, oziroma odobrenja od SNPJ in od JSKJ. V njej je par točk, ki izgledajo na prvi pogled nesprejemljive za eno ali drugo organizacijo, ampak jaz upam, da bo včasih njim združenje vendar dosezeno. Priporočljivo je, da v času razprave in sklepanja o združenju ohranimo vse, ki smo za stvar, razsodnost in hladno kri.

Deseta redna konvencija SSPZ, o kateri sem v Prosveti obširno poročal, je bila končana v enem tednu. Najvažnejša točka na njej je bila vprašanje združenja. Večina nas je upala, da bo združitveni sporazum gotovo dosezen že na konvenciji, pa se je po krivdi nekaterih tako čudno zmešalo, da sploh ne vemo kje smo v tem oziroma. Sicer imamo na novo predelan združitveno pogodbo, katera čaka rešitev, oziroma odobrenja od SNPJ in od JSKJ. V njej je par točk, ki izgledajo na prvi pogled nesprejemljive za eno ali drugo organizacijo, ampak jaz upam, da bo včasih njim združenje vendar dosezeno. Priporočljivo je, da v času razprave in sklepanja o združenju ohranimo vse, ki smo za stvar, razsodnost in hladno kri.

Deseta redna konvencija SSPZ, o kateri sem v Prosveti obširno poročal, je bila končana v enem tednu. Najvažnejša točka na njej je bila vprašanje združenja. Večina nas je upala, da bo združitveni sporazum gotovo dosezen že na konvenciji, pa se je po kr

PROLETAREC

CHICAGO, ILL., June 19, 1940.

Large Response of Delegates

Basing our prediction on present response from JSF Branches and from organizations affiliated with the JSF Educational Bureau, it is very likely that representation at the XII Regular Convention of the JSF in Cleveland, Ohio, on July 4th to 7th, will be at least as large, if not larger, than at the previous convention in 1936.

Visitors from the many Slovene organizations in Cleveland, which is the largest Slovene community in America, are cordially invited to spend some part of their Fourth of July holiday at the convention.

Committees in charge of arrangements are handling their work very ably and there will certainly be no lack of life and activity at the Slovene Workmen's Home and the SNPJ Community Center during the Convention period.

Thursday, July 4th, first day of the convention, the evening has been left open as out-of-town delegates and visitors will need it to get located and acquainted.

For Friday evening, July 5th, a concert and dance will be held at the Slovene Workmen's Home, in which Cleveland's two outstanding choral groups, "Zarja" and "Jadran" will sing. Speaker of the evening will be Frank Zaitz, editor of "Proletarec."

Saturday evening, July 6th, is set aside for a banquet in honor of the delegates, also at the Slovene Workmen's Home, with Milan Medveshek as master of ceremonies.

As a windup of all festivities and the convention itself, a picnic has been arranged for Sunday, July 7th, at the SNPJ farm, in celebration of the 30th anniversary of Branch No. 27 JSF. Speakers will be Etbin Kristan, Math Petrovich and Frank Zaitz.

"Grapes of Wrath" For the Coal Fields

By VICTOR POVERK in United Mine Workers Journal

The deplorable conditions existing among America's migrant agricultural workers so graphically portrayed in John Steinbeck's novel "Grapes of Wrath," are today being engendered in the coal fields of the country by a rapid introduction of technological mining methods.

While highly mechanized, commercial farming has displaced hundreds of thousands of tenant farmers in the southwest, the inception of new coal cutting and coal loading machines in the mines are casting great numbers out of employment on the one hand, and deflating the earning power of those still employed on the other.

In Oklahoma, Arkansas and Texas, it is the caterpillars, contemptuously dubbed "cats," that have been shoving the sons of the soil onto the highways, penniless and forgotten. In the mining regions it is the "joys"—modern loading machines—that are crowding the coal diggers out of the pits, jobless and destitute.

Approximately one million "joys" are today perplexing the states of the west. In battered, rickety jalopies this migratory, dispossessed and half-starved army moves with the seasonal harvests along the Pacific coast. Already plaguing the industrial states of the east is the unemployed problem in the coal fields. The question that's looming in the mining regions is: How many jobs will the machine threaten to their economic security?

With economic conditions in America such as they are, and the future as black as the coal that comes from the pits, the endeavors of the United Mine Workers' leaders to impress upon the President of the United States of America the need of a conference of the leaders of business, agriculture, labor and government under his auspices for the purpose of working out a constructive solution to the problem of unemployment should receive support from the entire nation.

Unemployment is today America's No. 1 problem. Lack of jobs and of a steady income is leaving its mark upon health of millions of Americans. It spells character erosion, disillusionment, hopelessness and degradation to an army of crisis-ridden youth. Cold statistics and high-sounding figures will not alleviate the plight of this generation. Jobs at decent wages, the right to a higher education and continued economic security will pay the best dividends.

Not only are thousands being thrown out of work by mechanical mining, but the toll of accidents attributed to the intense speed-up on the machines is growing. The wage loss alone to bituminous coal miners through accidents averages \$30,500,000 per year, according to an estimate of the National Bituminous Coal Commission. Though not assigning this stupendous wage loss entirely to mechanical mining it is without questioning that the number of accidents and the seriousness of the cases have increased immensely in the mines where the advent of new coal loading machines is most noticeable.

The mining industry has constantly been a sufferer of unemployment and now with this new menace, alarm and apprehension pervades the coal fields. As industrial revolution is taking place leaving desolation in its wake. The abandonment and dismantling of many unprofitable and non-mechanized mines that is taking place renders entire communities poverty-stricken, lifeless and crumbling, destined eventually to be "ghost towns."

That the ranks of despondent and idle miners shuffling along dusty "red dog" streets no longer answering the mad whistle scream at five in the morning that summoned them to work, regulated their lives and the lives of others, will be swollen can be best evidenced by the exhortations voiced at a meeting of the officials of

"We'll Be There," They Say of Our Picnic

CHICAGO.—As the date of our picnic draws nearer, likewise the number of those who tell us they plan on attending is rapidly increasing.

This annual picnic, sponsored by readers and friends of our paper, in Chicago, is run for but one purpose: to aid in abating our publication's financial buckbear. All proceeds go into the sustaining fund of Proletarec.

If we are fortunate with the weatherman and the day dawns bright and cheery, Kegl's Grove, located in Willow Springs, Ill., will very likely be jammed with a crowd that will outnumber that of last year, when many hundreds of local and out-of-town people attended.

Around noon time, when the main crowd—by auto, bus, and a-foot—begins wending its way into the spacious picnic grove, everything will be shipshape for the day. With a fine orchestra in the dance hall, good food in the kitchen, ice cream for the youngsters, and the main refreshment stand under control of such experts as Bizjak and Garden, you can safely feel assured of a very enjoyable day.

Reserve June 30th, the last Sunday of the month, for Proletarec's Benefit picnic without further delay.

No admission price of any kind will be charged. Bus transportation, details of which will be announced in these columns later, will be provided for the accommodation of those desiring it.

Amazing Invention Will Work Revolution In Radio Broadcasting

A revolution in radio began last week when the Federal Communications Commission made 40 brand new air "bands" available for hundreds, or even thousands, of new broadcasting stations which will use "frequency modulation."

That is an amazing invention which, according to the commission, will accomplish these wonders:

Eliminate practically all "static" and "interference" from radio reception, greatly improving its quality. For example, weird "cat-and-dog fight noises" and the hissing roars from lightning and the turning on and off of light bulbs will not be heard with a frequency modulation, or "FM" set. Reception in the daytime will be as good as at night.

It will be possible to put broadcasting stations, operating on the same band of air waves, much closer together than at present, without having them interfere with each other. Thus the number of stations can be vastly increased. Therefore, if the commission wants to, it can break up the present monopoly held by the radio chains and a few big stations.

As a result, communities which have no stations now to serve their local needs can get them, and all radio listeners will have a far wider choice of programs. The opportunities for educational and other non-profit broadcasters will be particularly increased.

All this has been proved practical by long experiments, the commission said. The manufacturers of the "FM" sending and receiving sets are "raring to go," and this development is expected to "create employment for thousands of persons in the manufacturing, installation and maintenance of equipment, and in providing programs for the new stations."

The commission said that this new radio service "will not make absolute the standard broadcasting receivers now in use. Standard broadcasting is on an entirely different band from that to be occupied by frequency modulation, and 'FM' will not interfere with it. Present broadcasting will continue and for a number of years will render full service."

Manufacturers will provide receiving sets capable of receiving both standard and "FM" broadcasts."

RAIN IN SPRING

By MARION TOMLINSON LEIGHT

I watched the rain shoot down from evening clouds, bending the leafy mock-orange branches low And darting in and out among the phlox As if in search of some still place to go.

I marveled at its persistence then As, searching, it gave up—then searched once more Among the four o'clocks and sunburned earth And in the pots of ivy by the door.

How swift its pace! How soon each tiny drop Was hidden from the rays of setting sun. Man works as swiftly, true, but would he'd learn To rest as easily when tasks were done.

The three problems of the age—the degradation of man by poverty, the ruin of woman by starvation, and the dwarfing of childhood by physical and spiritual night.—Victor Hugo.

Next Event

PROLETAREC BENEFIT PICNIC

SUNDAY, JUNE 30

Kegl's Grove — Willow Springs

SOCIALISTS OF WISCONSIN HONOR PARTY'S OLD TIMERS

MILWAUKEE.—While keyed to the cry that youth is the great need of the movement the state socialist convention did honor recently to the 216 living members of the party in Wisconsin who have fought its battles achieved its victories and absorbed its defeats for 25 years or more.

Keynoter William F. Quick had declared, during the afternoon session in West Side Turn hall, that "the only thing wrong" is that it is an "old man's party" and needs the stimulus of greater physical and mental vigor that younger leaders can contribute.

Quick praised the valiance and sacrifices of the old timers, however, and the night session was given over to them. Foremost among them are the party's two former mayors of Milwaukee, Emil Seidel and Daniel W. Hoan, who were both present; Charles R. Whitnall, Ald. Carl P. Dietz and Supervisor Frederic Heath.

As reminiscer in chief, Heath described himself as the only living socialist whom the party did not investigate when he joined. That was because there was no party until he and Victor L. Berger and Eugene Debs organized it in the 1890s. He edited the socialist party organ for 14 years and was its candidate for mayor in 1900. He is now the only remaining socialist on the county board.

Sounds a Warning

Heath interrupted his historical speech to sound a warning lest the party lose itself altogether in the Farmer-Labor Progressive federation, to which it has surrendered its place on the ballot. Citing its strong showing in the municipal election of 1932, before the FLPP existed, the

decline of its city hall strength in 1936 and the defeat of Hoan this spring, he declared:

"There is danger that the party as a separate entity will be crowded to the wall. I do not advise withdrawal from the federation, but we must reformulate our relations with it, so that the socialist message is not lost in the welter of politics. Our mission to give every worker a breath of pure socialism must be protected."

The convention did not nominate any state candidates, that being the function of the FLPP at Appleton two weeks hence. The Wisconsin socialists, however, will seek to place the party's national candidates on state ballots this fall, Quick said.

Assails New Deal

The candidates are Norman Thomas, veteran nominee for the presidency, and Prof. Maynard Krueger of the University of Chicago for vice president. A convention resolution declares the need of a socialist ticket despite "our horror at events in Europe and the discouraging condition of local politics" and because the New Deal "has no program to relieve the distress of the people" and the republican party lacks even the "humanitarian feeling" of the New Deal.

Another resolution praises Hoan's "unequalled mark" in public service as mayor for 25 years and "reaffirms absolute and unshaken confidence" in him. Hoan spoke briefly Saturday night, saying there is nothing in the socialist administration of the city of which the party need be ashamed, and predicted it will yet reap the dividends.

Investigation of Law Enforcement Breakdown Asked by Socialists

CHICAGO.—John E. Cassidy, Attorney General of Illinois, has been called upon to investigate what was alleged to be a substantial breakdown of law enforcement and protection of constitutional rights of citizens in the counties of Tazewell and Peoria as a result of the second case of mob violence against spokesmen of radical minority political parties in Pekin and Peoria, which occurred recently in the case of a spokesman of the Socialist Labor Party.

A demand for investigation was made by Arthur McDowell, state chairman and candidate for governor of the Socialist Party.

ASK FOR REVISION OF WAR RESOLUTION

MILWAUKEE.—Socialists of Milwaukee at a convention held recently adopted a resolution petitioning the National Socialist executive committee to put the party on record as favoring the United States giving economic aid to the Allies. The convention opposed any move towards compulsory military service for youth.

All this has been proved practical by long experiments, the commission said. The manufacturers of the "FM" sending and receiving sets are "raring to go," and this development is expected to "create employment for thousands of persons in the manufacturing, installation and maintenance of equipment, and in providing programs for the new stations."

The commission said that this new radio service "will not make absolute the standard broadcasting receivers now in use. Standard broadcasting is on an entirely different band from that to be occupied by frequency modulation, and 'FM' will not interfere with it. Present broadcasting will continue and for a number of years will render full service."

Manufacturers will provide receiving sets capable of receiving both standard and "FM" broadcasts."

Film on Maternity Banned in Chicago

CHICAGO.—U. S. Film Service

production "The Fight for Life,"

depicting the work of the Chicago Maternity Center in the slums of this city, has been banned by the Police Censor Board on the grounds that it is immoral.

Unanimously acclaimed by New York critics, the film is an indictment of Chicago's slum area and a powerful argument for socialized medicine.

Rust rots the steel which use preserves.—Bulwer.

An electric eye device has been invented to watch batches of steel in open hearth furnaces and keep the temperature uniform.

FACTS HARD TO DISREGARD

Unfair Methods Used By Dill Manufacturing Co.

CLEVELAND.—One very noticeable trait of the capitalist newspapers is their unwillingness to cover any labor news in a manner that would be favorable to the working class, which ironically enough, comprises the bulk of its readers. For the past five weeks there has been a strike in progress at the Dill Manufacturing Company, which effects directly the lives of five hundred people, and indirectly, a number three times as great.

However, because it so happens that the strike is conducted on a peaceful basis, the newspapers have failed to carry articles concerning it. If, on the other hand, violence, incited by scabs (bent on preserving the right of private property granted them by the constitution) had accompanied the strike, the newspapers would treat the whole affair after this pattern: The chronic or casual reader would be confronted by paragraph after paragraph, column after column, of the same few incidents, hashed and rehashed, all ably supported by a galaxy of photographs, picturing the strikers in acts of violence; and in this way the ordinary reader, his mind already poisoned by what he had seen and read, would be very susceptible to the formation of prejudiced ideas concerning affairs such as strikes.

Today, members of local 263, CIO-IAW, have discovered that the tremendous effort required to organize a union is comparatively nil to the effort required to maintain the union. Failing to understand the real necessity for maintaining a union, a great number, apparently contended by the concessions granted the union by the company, had lagged in their payments of dues, and eventually left the ranks of their fellow workers. A company ruling prohibiting employment to all girls six months after the date of their marriage has managed to thin out the ranks of the union.

Consumer Notes

A COLUMN OF USEFUL HOUSEHOLD INFORMATION

DEFINITION OF A CANNED PEACH

If cannery peaches observe the law, consumers will now be able to tell from the label what kind of peaches they are buying; in what form and kind of liquid they have been packed; what, if anything, has been used to flavor them; whether the can is properly filled, and whether the peaches measure up to a minimum legal quality standard.

"Those are the main points of the definition of canned peaches just issued by the Food and Drug Administration, Department of Agriculture," says the Consumers' Guide, publication of the Consumers' Council Division of the Department.

Intended to promote honesty and fair dealings, the regulation says, first, canned peaches must be prepared from mature white or yellow freestone or clingstone peaches. They can be packed whole, either peeled or unpeeled; or they may be pitted, and packed as halves, quarters, slices, diced fruit, or in pieces of irregular size or shape.

The label must specify in what form the peaches are packed and whether they are in light, medium heavy or extra heavy syrup, or in water or peach juice. Sucrose, dextrose, or a mixture of both may be used for sweetening so long as the sweetness specification is met.

If spices, vinegar, flavoring, peach pits, or peach kernels are added, the label must say so.

Consumers are protected from partly filled cans of peaches. If the can contains less than the maximum amount possible, it must be labeled "Below Standard in Fill."

Peaches that fail to measure up to a minimum standard or quality—such as those that are broken, crushed, or undersized—must be labeled to show in what respect they are substandard.

The law does not require that peaches above this minimum standard be grade labeled.

BREWING A POT OF COFFEE

Is your morning cup of coffee not all it should be in flavor? Here are some tips to follow if you want to improve on your coffee making, suggested by the Consumers' Guide.

First, the coffee pot must be immaculately clean, despite the labor-saving myth to the effect that rinsing is enough for a coffee pot.

Second, measure the coffee and water carefully, and once you have found the combination which suits your palate, stick to it.

Third, never boil coffee. Boiling drives off the aroma and spoils the flavor. The longer coffee boils the more bitter and less fragrant it becomes. Properly made "boiled" coffee is really steeped, that is, the boiling water is poured over the coffee and kept hot—but not by boiling—until the desired flavor is obtained.

Experts say the best way to make coffee is by the drip method, a method in which water that has been